

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudcem JUDr. Zuzanou Čížkovou v právní věci

žalobce: **ERB bank, a.s., v likvidaci, IČO: 284 28 943,**
sídlem Čechyňská 419/14a, 602 00 Brno,
zastoupený Mgr. Martinem Hrodkem, advokátem,
sídlem Klimentská 1216/46, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: **Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s., IČO: 452 79 314,**
sídlem Vodičkova 34/701, 111 21 Praha 1,
zastoupený JUDr. Pavlem Sedláčkem, advokátem,
sídlem Dlouhá 705/16, 110 00 Praha 1,

o zrušení rozhodčího nálezu,

takto:

- I. Žaloba o zrušení Rozhodčího nálezu Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 6. listopadu 2017, sp. zn. Rsp 753/16, se zamítá.
- II. Žalobce je povinen nahradit žalovanému náklady řízení Kč 12.160,50 k rukám JUDr. Pavla Sedláčka, a to do tří dnů od právní moci rozsudku.

Shodu s prvopisem potvrzuje Marie Štenclová.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou došlou zdejšímu soudu dne 8. února 2018 domáhal vydání rozhodnutí, jímž by soud zrušil rozhodčí nález ze dne 6. listopadu 2017, sp. zn. Rsp 753/16, vydaném Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „rozhodčí nález“) s odůvodněním, že závěry rozhodčího nálezu byly pro žalobce zcela nepředvídatelné a v tomto ohledu byl rozhodčí nález překvapivým rozhodnutím, kdy žalobci byla zcela odepřena možnost věc před rozhodci řádně projednat ve smyslu ustanovení § 31 písm. e) zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZoŘR“). Z rozhodčího nálezu vyplývá, že předmětem tvrzení stran a následného dokazování byla zejména povaha, platnost a účinnost smluvní dokumentace, především postupní smlouvy a samotného postoupení a s tím spojený přechod vlastnického práva. Rozhodčí senát si v rámci rozhodčího řízení vymezil sporné otázky v procesním usnesení č. 3 ze dne 31. května 2017, čímž dal stranám najevo, že tyto otázky jsou pro posouzení sporu důležité, přesto že dokazování a ústní jednání bylo vedeno oběma účastníky, rozhodčí senát se v odůvodnění rozhodčího nálezu zabýval pouze otázkou jedinou týkající se argumentace pojistitele ohledně vlastnictví traktorů a postupu vývozce (otázka č. 6), a to navíc vnitřně rozporným a nepřezkoumatelným způsobem, kdy právní závěry rozhodčího senátu jsou postaveny výlučně na okrajovém argumentu týkající se (ne)využití institutu blankosměnky, neobsaženém v soupisu sporných otázek, který je doplněn zcela nesrozumitelným, zmatečným a vnitřně rozporným závěrem o přechodu či převodu vlastnického práva k předmětu koupě na ruskou společnost OOO ZETOR RUS. Postavení závěru rozhodčího senátu na prakticky jediném zcela okrajovém argumentu nepředvídal jak žalobce, tak ani žalovaný a takový závěr o (ne)využití blankosměnky je rozhodčím senátem věnována jedna věta. V projednávané věci rozhodčí senát sám určil sporné otázky, kterými se měly strany zabývat, a následně bez náležitého „varování“ posoudil projednávanou věc zcela mimo rámec definovaných otázek, v důsledku čehož žalobce kvůli změněné právní kvalifikaci nemohl uplatnit svá práva a nebyl v tomto směru rozhodčím senátem ani poučen podle ust. § 118a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, v tehdy účinném znění, dle kterého „má-li předseda senátu za to, že věc je možné po právní stránce posoudit jinak, než podle účastníkovy právního názoru, vyzve účastníka, aby v potřebném rozsahu doplnil vylicení rozhodných skutečností“. Kdyby byl žalobce v souladu s uvedeným ustanovením poučen, doplnil by v tomto směru důkazy o neúčelnosti vymáhání plnění ze směnky a žaloba by nebyla zamítnuta. Na základě výše uvedeného proto žalobce považuje rozhodčí nález za překvapivé rozhodnutí, které je v rozporu se zásadou předvídatelnosti rozhodnutí. V důsledku nepoučení žalobce ve smyslu ust. § 118a odst. 2 o.s.ř. byla žalobci upřena možnost doplnit potřebná skutková tvrzení a právní argumentaci, čímž mu byla odepřena možnost věc před rozhodci řádně projednat. Odůvodnění rozhodčího nálezu je v rozporu s ust. § 157 odst. 2 o.s.ř., je zcela nedostatečné, místy zmatečné a nesrozumitelné, což činí rozhodčí nález nepřezkoumatelným a zakládá porušení práva na spravedlivý proces a s tím důvod pro zrušení rozhodčího nálezu. Navrhl proto jeho zrušení.
2. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě ze dne 19. března 2018 uvedl, že žalobu považuje za zcela nedůvodnou a nesouhlasí s tím, že by rozhodčí nález trpěl vadami, pro něž by měl být soudem zrušen, kdy v průběhu rozhodčího řízení byla všechna základní procesní práva obou účastníků dodržena, tj. obě strany sporu uplatňovaly a v řízení svá tvrzení, navrhovaly důkazy, opakovaně se vyjadřovaly ke všem skutečnostem i k důkazům a účastnily se též všech jednání před rozhodčím soudem. V průběhu rozhodčího řízení žalobce v souvislosti s projednávaným případem učinil celkem 15 podání a předložil 79 důkazů s tím, že všechny důkazy byly rozhodčím soudem provedeny s výjimkou výslechu Ing. K., kdy po řádném poučení žalobce ani žalovaný na výslechu tohoto svědka netrvali. Žalovaný má za to, že žalobce měl dostatečný

prostor vyjádřit se ke všem rozhodným skutečnostem a důkazům, předložit svá vyjádření a navrhnout důkazy, což také několikrát učinil, a proto není pochyb o tom, že by byl rozhodčím soudem zkrácen na svých procesních právech. Rozhodčí soud všechny navržené důkazy v řízení provedl, a proto žalovaný nesouhlasí, že by vydání rozhodčího nálezu došlo k zásahu do procesních práv žalobce a že by se jednalo o překvapivé rozhodnutí ve věci nebo že by rozhodčí nálezu byl nepředvídatelný či řádně neodůvodněný nebo nepřezkoumatelný. Žalovaný od samého počátku poukazovala, mimo jiné, na absenci adekvátních kroků žalobce k vymáhání pohledávky za ZETOR Rus, neboť odeslání výzev k úhradě dlužné částky nepovažoval za dostatečné. Namítal, že žalobce zcela pominul povinnost dle VPP Bf, dle které měl aktivně vymáhat pojištěnou pohledávku, tedy zejména podat žalobu na zaplacení kupní ceny, uplatnit u soudu zajištění vztahující se k pojištěné pohledávce nebo se např. přihlásit do likvidačního řízení se společností ZETOR RUS. Z vyjádření žalobce bylo totiž patrné, že ten nepodal směnečnou žalobu ani proti N.i S., ani proti společnosti SG GROUP, s.r.o., ačkoliv uvedené subjekty byly avalisty biankosměnky vystavené společností ZETOR RUS. Pokud žalobce v rozhodčím řízení namítal, že činil kroky k vymáhání pojištěné pohledávky, považoval žalovaný tyto kroky za zcela nedostačující a v rozporu s povinnostmi stanovenými Pojistnou smlouvou Bf a VPP Bf, což svědčí o tom, že žalobce spoléhal na uzavřené pojištění, jehož výplatu preferoval před aktivním vymáháním pojištěné pohledávky. Žalovaný se neztotožnil s tvrzením žalobce, že odůvodnění rozhodčího nálezu je zcela nedostatečné, a z tohoto důvodu je rozhodčí nálezu nepřezkoumatelný. Rozhodčí senát detailně a podrobně uvedl, která vyjádření a které důkazy v řízení provedl, co bylo předmětem ústních jednání, jaká tvrzení stran sporu při těchto jednáních zazněla, přičemž na posledních dvou stranách rozhodčího nálezu shrnul a vyvodil právní závěry z provedeného dokazování. Po prostudování rozhodčího nálezu lze bez sebemenších pochybností dospět k jednoznačným závěrům, že žalobce v průběhu soudního řízení neprokázal řádné vymáhání pohledávky za společností ZETR Rus, řádné dodání předmětu plnění dle Smlouvy o postoupení pohledávky kupujícímu (ZETORu Rus) a jednání s péčí řádného hospodáře. Navrhl zamítnutí žaloby.

3. Na základě provedených listinných důkazů byly prokázány následující skutečnosti:

Soud v souladu s ust. § 120 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o.s.ř.“), vzal za nesporná shodná tvrzení účastníků týkající rozhodčího nálezu vydaného Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky (dále jen „Rozhodčí soud“), jakož i usnesení č. 3 Rozhodčího soudu ze dne 31. května 2017, sp. zn. Rsp 753/16 o vymezení sporných otázek rozhodčím senátem, závěrečný návrh žalovaného ze dne 31. července 2017.

Z usnesení Rozhodčího soudu ze dne 28. února 2017 soud zjistil, že Rozhodčí soud v souvislosti s přípravou projednání sporu vydal procesní rozhodnutí, v němž vyzval žalobce, aby doplnil své procesní postavení, připustil provedení listinných důkazů předložených jak žalobcem, a to: Všeobecné pojistné podmínky BF (pro pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru proti riziku nezaplacení – s účinností dnem 1. ledna 2014), pojistná smlouva pro pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru proti riziku nezaplacení č. 202001017 ze dne 2. prosince 2013, všeobecné pojistné podmínky BF pro pojištění bankou financovaného krátkodobého vývozního dodavatelského úvěru proti riziku nezaplacení – s účinností dnem 4. září 2009, výzva (upomínka) k úhradě dluhu ve výši 1.024.765 EUR ze dne 5. prosince 2014, pojistná událost Bf/00037/2015/000 Zetor Rus, Rusko, pojistná smlouva č. 202001017 – dopis žalobkyně ze dne 25. září 2015, písemné podklady k pojistné události ze dne 20. října 2015 a ze dne 21. prosince 2015, výzva k výplatě pojistného plnění ze dne 3. února 2016, rámcová smlouva o postoupení pohledávek ze dne 2. prosince 2013, rámcová smlouva o způsobu financování o

způsobu financování závazků ze dne 26. listopadu 2013, žádost o čerpání úvěru ze dne 18. prosince 2013, výzva k plnění ve smyslu ust. § 142a o.s.ř. ze dne 28. června 2016, výpis žalobce z účtu společnosti ZETOR TRACTORS a.s. za období 1. ledna 2013 – 1. srpna 2016, tak žalovaným s tím, že v usnesení uvedené listinné důkazy budou provedeny jejich konstatování při ústním jednání konaném ve věci a s tím, že není vyloučena možnost jejich posouzení jako součást tvrzení stran a nikoli jako důkazu v procesním smyslu. Současně vyzval strany, aby ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení tohoto usnesení upozornily rozhodčí senát na případné jiné důkazní návrhy stran, které nebyly v rámci tohoto usnesení zohledněny. Dále byla stranám poskytnuta možnost zaujmout stanovisko, upřesnit svá tvrzení nebo se jinak vyjádřit do dvou týdnů, a aby vznesly jakékoliv své návrhy ohledně dalšího postupu ve věci a aby Rozhodčímu soudu sdělily, zda budou navrhopvat další důkazy.

V písemném vyjádření ze dne 4. dubna 2017 žalovaný namítal, že žalobce neprokázal nabytí účinnosti smlouvy o postoupení pohledávky, neboť z její strany nebylo doloženo splnění podmínek, dále se vyjádřil k výhradě vlastnického práva. Uvedl, kromě jiného, že žalobce dosud nepodal směnečnou žalobu ani proti panu N.i S., ani proti společnosti SG GROUP, s.r.o., ačkoli uvedené subjekty jsou avalisty biankosměnky společnosti ZETOR RUS. Žalovaný považoval kroky tvrzené žalobcem za zcela nedostačující a v rozporu s povinnostmi stanovenými Pojistnou smlouvou Bf a VPP Bf, což, podle žalovaného, svědčí o tom, že žalobce spoléhal na uzavřené pojištění, jehož výplatu preferoval před aktivním vymáháním pojištěné pohledávky.

Z vyjádření žalobce k replice žalovaného ze dne 4. dubna 2017 soud zjistil, že se žalobce vyjádřil k meritu věci, pokud jde o postoupení pohledávek na základě postupní smlouvy, ke splnění odkládací podmínky podle postupní smlouvy, jakož i k řádnému dodání zboží společnosti OOO ZETOR RUS a k otázce vymáhání dluhu žalobcem, k možnosti uplatnit výhradu vlastnictví atp. Ve vyjádření žalobce současně uvedl, na podporu svých tvrzení, důkazy.

Z vyjádření žalobce ze dne 2. května 2017 soud zjistil, že toto vyjádření je reakcí na vyjádření žalovaného ze dne 18. dubna 2017, v němž se žalobce vyjádřil k účinnosti postupní smlouvy, k otázce vymáhání pojištěné pohledávky žalobcem, k regresní povaze pojištěných pohledávek, jakož i ke snaze žalobce získat pojistné plnění.

Usnesením č. 3 ze dne 31. května 2017 Rozhodčí soud v souvislosti s přípravou projednání sporu a v návaznosti na usnesení přijaté při jednání dne 29. května 2017 rozhodl o sestavení sporných otázek, kterými se bude v rámci řízení zabývat a dal možnost právním zástupcům účastníků, aby se k nim vyjádřili ve lhůtě do 16. června 2017. Jednalo se o osm otázek: 1. Pojištění se vztahu pouze na pohledávky bez regresu (podle výkladu pojistitele jsou dané pohledávky regresní); 2. Pojištění (banka) má možnost odstoupit od smlouvy o postoupení pohledávky po splatnosti pohledávek na zaplacení kupní ceny (podle názoru pojistitele); 3. Nesplnění odkládací podmínky Smlouvy o postoupení pohledávky - zde pojistitel argumentuje, že nebylo doloženo doručení nabídky podepsané oprávněnou osobou banky na faxové číslo postupitele (resp. bylo zřejmě až nyní); 4. Nesplnění podmínky nabytí účinnosti smlouvy o postoupení pohledávky; 5. Nevymáhání pohledávky bankou vůči dovozci - zde vidí rozhodčí senát argumentaci pojistitele jako důvodnou, odkazuje se na povinnosti např. podle čl. XI, odst. 1 písm. e) nebo n) VPP Bf - pouhé odeslání výzev a podání trestního oznámení (ne)považuje rozhodčí senát za důsledné vymáhání splatných pojištěných pohledávek; 6. Za podstatnou považuje rozhodčí senát argumentaci pojistitele ohledně vlastnictví traktorů a postupu vývozce; 7. Rozhodčí senát považuje za důležité, že podle XII VPP Bf (čl. XII odst. H) je vývozce povinen na žádost pojistitele podniknout vůči dovozci veškerá účinná opatření k uhrazení pojištěné pohledávky, zamezení vzniku pojistné události nebo zvětšení jejího rozsahu; 8. Pro

úplnost Rozhodčí senát upozornil, že je v žalobě na úrocích požadováno více, než je uvedeno v pojistné smlouvě.

V písemném vyjádření ze dne 16. června 2017 opětovně žalovaný uvádí, že považuje za závažné porušení povinností na straně žalobce, pokud nebyla podána směnečná žaloba ani proti panu N.i S., ani proti společnosti SG GROUP, s.r.o., ačkoli uvedené subjekty jsou avalisty biankosměnky vystavené společností ZETOR RUS.

V závěrečném návrhu ze dne 31. července 2017 žalovaný ve shrnutí uvedl, že žalobce porušil své povinnosti stanovení mu článkem XI. odst. 1 písm. e) VPP Bf, mimo jiné tím, že nevymáhala zajištění ze směnky po panu N.i S., ani po společnosti SG GROUP, s.r.o., ačkoliv uvedené subjekty jsou avalisty biankosměnky vystavené společností ZETOR RUS. Uvedl dále, že žalovaný porušil své povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře, připustil-li, aby Smlouvu o financování závazků za společnost ZETOR Rus uzavřel pan N. S., ačkoli ten nebyl ani statutárním orgánem společnosti ZETOR Rus a ani nebyl touto společností k podpisu této smlouvy zmocněn.

Tvrzení týkající se postavení pana N.i S. uvedl žalovaný rovněž ve svém podání ze dne 16. června 2017.

4. Podle ust. § 132 o.s.ř. soud důkazy hodnotí podle své úvahy, a to každý důkaz jednotlivě a všechny důkazy v jejich vzájemné souvislosti; přitom pečlivě přihlíží ke všemu, co vyšlo za řízení najevo, včetně toho, co uvedli účastníci.
5. Dalšími důkazy se soud nezabýval, neboť shora uvedené důkazy dostatečně prokazují skutkový stav a lze na jejich základě ve věci rozhodnout.
6. Podle ustanovení § 31 ZoŘŘ soud na návrh kterékoliv strany zruší rozhodčí nález, jestliže:
 - a) byl vydán ve věci, o níž nelze uzavřít platnou rozhodčí smlouvu, b) rozhodčí smlouva je z jiných důvodů neplatná, nebo byla zrušena, anebo se na dohodnutou věc nevztahuje, c) ve věci se zúčastnil rozhodce, který nebyl ani podle rozhodčí smlouvy, ani jinak povolán k rozhodování, nebo neměl způsobilost být rozhodcem, d) rozhodčí nález nebyl usnesen většinou rozhodců, e) straně nebyla poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat, f) rozhodčí nález odsuzuje stranu k plnění, které nebylo oprávněným žádáno, nebo k plnění podle tuzemského práva nemožnému či nedovolenému, g) se zjistí, že jsou dány důvody, pro které lze v občanském soudním řízení žádat o obnovu řízení.
7. Z podstaty rozhodčího řízení vyplývá, že se jedná o alternativní řešení sporu v majetkových věcech k řízení před obecnými soudy, přičemž smyslem ustanovení § 31 ZoŘŘ je ponechat každému právo na soudní a jinou právní ochranu a současně právo domáhat se svých práv u nezávislého a nestranného soudu dle čl. 36 a 38 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Listina“), přičemž jak vyplývá z Listiny, práva na spravedlivý proces se mohou strany jednak domáhat před obecnými soudy a ve stanovených případech u jiného orgánu, kam spadá mj. i rozhodčí soud, přičemž sjednáním rozhodčí smlouvy se strany do jisté míry vzdávají práva na projednání sporu před obecným soudem, avšak to neznamená vzdání se práva na spravedlivý proces, na který odkazuje Listina. Prostřednictvím ustanovení § 31 ZoŘŘ je ponechávána obecným soudům tzv. pomocná a kontrolní funkce, jejichž smyslem je účastníkům řízení zachovat jejich práva garantována právě Listinou. Uvedené ustanovení představuje taxativní výčet důvodů, pro něž soud může rozhodčí nález zrušit, přičemž předpoklady pro zrušení rozhodčího nálezu, který sám představuje

vykonatelný právní titul, nezahrnuje věcnou přezkoumatelnost správnosti rozhodčího nálezu, ale pouze přezkoumatelnost z procesního hlediska. Rozsah kontrolní funkce obecných soudů ve vztahu k rozhodčímu řízení musí být pečlivě vyvážen tak, aby na jedné straně nebylo popřeno pravidlo, že i v řízení před rozhodčí má být poskytována právní ochrana, a na straně druhé aby tím nebyly setřeny výhody rozhodčího řízení, a tak i jeho praktická využitelnost (ústavní náleží Ústavního soudu České republiky sp. zn. I. ÚS 3227/07).

8. Z ust. § 30 ZoŘR vyplývá, že občanský soudní řád se použije přiměřeně, přičemž z výše uvedeného je jednoznačné, že rozhodčí řízení je založeno na svobodné vůli účastníků svůj spor projednat v rámci rozhodčího řízení, jenž má suplovat ingerenci soudu. ZoŘR poskytuje jak stranám, tak rozhodcům, poněkud širší, nikoliv neomezený, prostor pro úpravu řízení, neboť neupravuje veškeré otázky týkající se rozhodčího řízení, kdy čl. 36 Listiny zakládá ústavní základ pro rozhodčí řízení, jehož provedením je právě ZoŘR. Ve vztahu k užití občanského soudního řádu na rozhodčí řízení, je podstatou užití ustanovení občanského soudního řádu „přiměřeně“, kdy se nejedná o přímou použitelnost předpisu, ale podpůrnou, kdy se v rámci rozhodčího řízení aplikuje autonomie stran za dodržení zásady rovnosti stran (k tomu srov. usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp. zn. 32 Cdo 3299/2009). Rozhodci v rámci rozhodčího řízení postupují podle pravidel sjednaných stranami nebo není-li dohodnut postup podle pravidel rozhodčího řízení, popř. podle řádu stálého rozhodčího soudu, postupují rozhodci způsobem, který uznají za vhodný, tak, aby byl zjištěn skutkový stav potřebný pro rozhodnutí ve věci s omezením tohoto postupu ve vztahu ke kogentním ustanovením ZoŘR. Podstatou rozhodčího řízení je, že rozhodčí řízení musí být založeno na zásadě rovnosti stran, čímž je stranám umožněno uplatnit svá práva, a současně mají rozhodci postupovat bez zbytečných formalit, to znamená, že při aplikaci občanského soudního řádu bude zapotřebí zohlednit shora uvedenou zásadu rovnosti, dále zásadu dispoziční, zásadu rychlosti a hospodárnosti řízení, jakož i zásadu neformálnosti vedení řízení.
9. Ve vztahu k poučovací povinnosti soud uvádí, že aplikace ust. § 118a o.s.ř. má za následek předejití nepříznivého, tj. překvapivého, rozhodnutí pro účastníka řízení v důsledku neunesení jednak břemene tvrzení, tak břemene důkazního, kdy se na rozhodčí řízení přiměřeně aplikuje i poučovací povinnosti dle ust. § 118a o.s.ř. Pro řádné splnění poučovací povinnosti je třeba trvat na jeho dostatečné určitosti, pokud jde o tom, jaká tvrzení účastníků rozhodčí soud nepovažuje za prokázaná či za relevantní za účelem úplného zjištění skutkového stavu tak, aby bylo možné vydat rozhodnutí. Případ odepření možnosti věc před rozhodci projednat, je považována nemožnost dostatečného uplatnění argumentace stran a nemožnost jejich vyjádření se ke všem relevantním skutečnostem. Za předpokladu, že je stranám poskytnuta možnost se vyjádřit k tvrzením druhé strany v objektivní lhůtě, a to i písemně, a s tím spojená možnost relevantně reagovat, tzn. možnost nejen vyjádřit se, ale i navrhnout důkazy k prokázání svých tvrzení, kdy tyto důkazy, jsou-li relevantní k prokázání skutkového stavu, jsou i provedeny, příp. je rozhodci sděleno a odůvodněno, proč navržený důkaz nebyl proveden, pak je stranám poskytnuta možnost věc před rozhodci projednat a je zachována zásada práva na spravedlivý proces. K uvedenému se též vyjádřil Ústavní soud České republiky v nálezu I. ÚS 3227/07, v němž uvedl, že rozhodce nemůže být pouze pasivním činitelem, ale způsobem vedení řízení musí zajistit, aby jeho rozhodnutí nebylo překvapivé, přičemž k dosažení tohoto cíle se v civilním soudním řízení uplatňuje poučovací povinnost soudu; není důvodu, proč by poučovací povinnost neměl mít rozhodce, jenž v rozhodčím řízení plní roli rozhodovacího orgánu místo soudu. ZoŘR tuto poučovací povinnost rozhodce neupravuje, a proto je namíste přiměřeně použit občanský soudní řád (§ 30 ZoŘR). V rozsudku ze dne 25. 4. 2007, sp. zn. 32 Odo 1528/2005, se Nejvyšší soud ČR zabýval vztahem ZŘR a občanského soudního řádu, přičemž dospěl k závěru, že vztah obou právních norem je upraven ustanovením § 30 zákona o rozhodčím řízení, podle kterého nestanoví-li zákon jinak, užití se na řízení před rozhodci

přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu. Z použití termínu "přiměřeně" vyplývá, že rozhodčí řízení nepodléhá občanskému soudnímu řádu přímo a jeho jednotlivá ustanovení nelze použít v rozhodčím řízení mechanicky. Výraz "přiměřeně" vyžaduje především zohlednění obecných zásad, na nichž stojí české rozhodčí řízení, to znamená použití norem občanského soudního řádu pod obecným rámcem zásad českého rozhodčího řízení. Zásadu rovnosti stran zákon o rozhodčím řízení nikterak nerozvádí stanovením konkrétních práv a povinností účastníků rozhodčího řízení a k jejímu naplnění je nutno podle § 30 zákona o rozhodčím řízení použít přiměřeně příslušná ustanovení občanského soudního řádu. Nejvyšší soud ČR se proto v projednávaném případě zaměřil především na otázku, zda byla s ohledem na rovné postavení stran rozhodčího řízení poskytnuta stranám možnost věc před rozhodci projednat, respektive, zda byla poskytnuta řádně dostatečná možnost k uplatnění procesních práv účastníků rozhodčího řízení. Tyto požadavky či zásady je třeba zkoumat nejen z hlediska, zda po formální stránce byly procesní postupy dodrženy, ale rovněž z hlediska, měly-li obě strany rovnou a dostatečnou možnost uplatnění tvrzení, námitek, navrhování důkazů apod. (k tomu blíže viz rozsudek ze dne 11. června 2008, sp. zn. 32 Cdo 1201/2007).

Za nejtypičtější případ odepření možnosti věc před rozhodci projednat, považována nemožnost dostatečného uplatnění argumentace stran a nemožnost jejich vyjádření se ke všem relevantním skutečnostem. Obvykle bude nezbytné, aby stranám byla poskytnuta možnost vyjádřit se k tvrzením druhé strany, a to i písemně, tedy v případě žalovaného právo podat žalobní odpověď, v případě žalobce vyjádřit se k protižalobě, případně k protiargumentům uplatněným v žalobní odpovědi. V rámci jednotlivých uvedených úkonů lze považovat za důvodné, aby stranám byla poskytována nejen možnost tyto úkony učinit, ale i to, aby byla poskytnutá možnost s ohledem na všechny relevantní souvislosti dostatečná (srov. např. Bohuslav Klein, *Rozhodčí řízení*, ASPI 2007, str. 193). Dalším nezbytným požadavkem pak je, aby stranám byla poskytnuta nejen možnost navrhnout důkazy k prokázání jejich tvrzení, ale tyto důkazy i provést (za předpokladu, že nejsou pro dané řízení zcela zjevně nepodstatné). Pokud důkazní návrh některé ze stran nebyl přijat, je třeba, aby rozhodci důkazní návrh uvážili a dostatečně zdůvodnili, proč navržený důkaz nebyl proveden (srov. tamtéž).

10. Soud na základě provedených důkazů zjistil, že žaloba byla Rozhodčímu soudu doručena dne 15. srpna 2016. Procesním usnesením ze dne 28. února 2017 vyzval Rozhodčí soud obě strany, aby soudu předložily důkazy či jakékoliv jiné podněty ve vztahu k řízení, stranám byla dána možnost vyjádřit se k procesnímu postupu ve věci, výslovně požádat, aby za účelem projednání (provedení) dalších tvrzení (důkazů) bylo další ústní jednání nařízeno a současně jim bylo uloženo takový požadavek přiměřeně zdůvodnit. Soudem bylo zjištěno, že proběhla čtyři ústní jednání, kdy obě strany využily možnosti vyjádřit se v rámci rozhodčího řízení, a to i několikrát, včetně možnosti předložit závěrečné návrhy. Obě strany v rámci rozhodčího řízení též využily možnosti předložit Rozhodčímu soudu důkazy na podporu svých tvrzení, které rozhodčí senát v rámci ústních jednání provedl. Ve vztahu ke vznesené námitce žalobce týkající se absence poučení dle ust. § 118a o.s.ř. ze strany rozhodců, soud uvádí, že z usnesení č. 3 ze dne 31. května 2017, které strany prohlásily nesporným, jednoznačně vyplývá, že rozhodčí senát vymezil sporné otázky za účelem úplného zjištění skutkového stavu, přičemž oběma stranám byla dána možnost se těmito spornými body zabývat a vyjádřit se k nim. Toto usnesení svou povahou vymezuje význam a podstatu poučovací povinnosti dle ust. § 118a o.s.ř., neboť tímto procesním postupem rozhodčí senát dal účastníkům jednoznačně najevo, co považuje za podstatné pro posouzení a rozhodnutí ve věci a jakým směrem se posuzování sporu bude dále ubírat. Rozhodně v souvislosti s tímto usnesením nelze jakkoliv hovořit o překvapivosti rozhodnutí, a to i pokud jde o právní závěry rozhodčího nálezu. Překvapivým je totiž takové rozhodnutí, které nebylo možno na základě zjištěného skutkového stavu věci, postupu Rozhodčího soudu a přednesených tvrzení účastníků řízení předvídat. Tak tomu, jak uvedeno shora, v projednávaném

věci není. Soud je toho názoru, že Rozhodčí soud neměl žádný důvod (povinnost) poučit strany, jak tvrdí žalobce, ve smyslu ust. § 118a odst. 2 o.s.ř. o tom, že věc může být posouzena jinak. Žalobce tvrdí, že Rozhodčí soud tak měl učinit, protože se rozhodl změnit právní kvalifikaci sporu. Provedeným dokazováním však nebylo soudem zjištěno a z rozhodčího nálezu a z rozhodčího spisu nevyplývá, že by se Rozhodčí soud rozhodl změnit právní kvalifikaci sporu.

11. Pokud se týká žalobcem tvrzené údajné nepřezkoumatelnosti rozhodčího nálezu, k tomu soud uvádí, že byt' právním závěrům posuzované věci byly věnovány „toliko“ dvě strany z celkových dvacetidevíti stran Rozhodčího nálezu, nelze považovat Rozhodčí nálezy pro jeho stručnost odůvodnění za nepřezkoumatelné. Soud je toho názoru, že je třeba posuzovat Rozhodčí nálezy jako celek. V samotných, žalobcem napadených, právních závěrech Rozhodčí soud poukázal na důkazy předložené žalovaným pod číslicemi 11 až 14, jakož i na dvě prohlášení avalistů ze dne 26. listopadu 2013, uvedl, čeho se tyto dokumenty týkají, resp. jak jsou upraveny v příslušných ustanoveních obchodního zákoníku. Po odcitování ustanovení § 334 obchodního zákoníku uvedl, že blankosměnka je k zajištění pohledávky svou podstatou přímo předurčena, „věnoval“ svou pozornost smyslu zajištění pohledávky směnkou a vytkl žalobci, že nevyužil zajišťovacího instrumentu, tj. vyplnění blankosměnky a nepostupoval podle možností, které dává právní řád na úseku směnečného práva, tedy že nevymáhal plnění ze směnky. Tento závěr Rozhodčího soudu koresponduje s jednou, žalovaným opakovaně uváděnou, námitkou proti žalobě. To samé se týká i názoru Rozhodčího soudu týkajícího se dodání předmětu plnění, kdy Rozhodčí soud, vycházející z dokazování provedeného předloženými mu listinnými důkazy, dospěl k závěru, že nebylo prokázáno, že traktory jsou ve vlastnictví společnosti ZETOR Rus. Rozhodčí soud tak dospěl k závěru, že žalobce porušil své povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a že žalobci nenáleží právo požadovat pojistné plnění. Právní závěry Rozhodčího soudu tak jsou sice stručné, Rozhodčí soud však těmito právními závěry, vycházející z provedeného dokazování, dostatečně a srozumitelně odůvodnil své rozhodnutí.

12. Ze shora uvedeného jednoznačně vyplývá, že rozhodčí soud umožnil oběma účastníkům skutkově a právně argumentovat, též oběma účastníkům byla poskytnuta možnost podávat vyjádření, návrhy na provedení důkazů a taktéž se účastnit jednání. Žalobce byl v rozhodčím řízení rozhodci poučen o možnosti předložení dalších důkazů do doby vydání rozhodčího nálezu. Zdejší soud neshledal jakékoliv porušení procesních práv účastníků v průběhu rozhodčího řízení či nedostatek nebo nepřezkoumatelnost rozhodčího nálezu mající za následek jeho zrušení. Z uvedených důvodů proto žalobu jako nedůvodnou zamítl.

13. Nákladový výrok je odůvodněn ust. § 142 odst. 1 o.s.ř., neboť žalovaný byl ve věci zcela úspěšný. Při určení odměny za jeden úkon právní služby soud postupoval podle ust. § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytnutí právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“). Za jeden úkon právní služby zástupci náleží částka Kč 1.500,- Kč, přičemž právní zástupce žalovaného učinil celkem 5,5 úkonů právních služeb, a to: převzetí a příprava zastoupení ze dne 14. března 2018 dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) AT, vyjádření ve věci samé ze dne 19. března 2018 a 16. listopadu 2018 dle ust. § 11 odst. 1 písm. d) AT, účast na soudních jednáních dne 16. října 2018, 6. prosince 2018 dle ust. § 11 odst. 1 písm. g) AT a účast na soudním jednání, při kterém došlo k vyhlášení rozsudku dne 14. prosince 2018 dle ust. § 11 odst. 2 písm. f) AT. Dále právnímu zástupci žalovaného náleží režijní náhrada ve výši Kč 1.800,- dle ust. § 13 odst. 3 AT a též daň z přidané hodnoty odpovídající 21 % ve výši Kč 2.110,50 podle ust. § 137 odst. 3 písm. d) o.s.ř. ve spojení s ust. § 14a AT. Celkem soud přiznal žalovanému na náhradě nákladů řízení částku ve výši Kč 12.160,50. Platební místo bylo určeno v souladu s ust. § 149 odst. 1 o.s.ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Vrchnímu soudu v Praze prostřednictvím soudu zdejšího.

Nebude-li povinnost stanovená tímto rozsudkem splněna dobrovolně, lze navrhnout výkon soudního rozhodnutí.

Praha 14. prosince 2018

JUDr. Zuzana Čížková, v.r.
samosoudce